

Jubileusz MDK im. K.I. Gałczyńskiego • Speed-ball najlepszy z Krakowa
Szopki, także z Woli • Otwarty temat „Leksykonu Podgórze” • e-doręczenia

PL ISSN 1507-6105

tradycja od 1995 r. nakład 6 000 egz. + www.wiadomoscipodgorze.pl

WIADOMOŚCI

Egzemplarz bezpłatny
Przeznaczony dla

Bieżanów, Bieżanów Nowy, Na Kozłowie, Kurdwanów, Łagiewniki, os. Cegielniana, Piaski Nowe i Wielkie, Prokocim, Prokocim Nowy, Rząka, Swoszowice, Wola Duchacka Wschód i Zachód

Nr 12 (346) Rok XXIX

Kraków

grudzień 2024

Szkoła Językowa MAK ZIMOWISKO

19.01 - 26.01.2025

Zakopane - Krzeptówki
Pensjonat: Tatra House

www.mak.edu.pl

kom. 790 389 615

KRYTY STOK NARCIARSKI W KRAKOWIE

Ul. Domagały 25

www.goskiing.com.pl

TRENUJ Z NAMI!

tel. 500 440 750

10 MIN
DLA 1 OSOBY
DOMAGAŁY 25
- KRAKÓW -
WAŻNY 60 DNI
OD DATY WYDANIA
GAZETY

10 minut
JAZDY NA NASZYM
STOKU NARCIARSKIM
BON PROMOCYJNY

REKLAMA

SIGMA
BIURO RACHUNKOWE

Wspólnie lepiej
poprowadzimy
Twoją firmę!

- USŁUGI KSIĘGOWE
- KADRY/PŁACE
- ZUS
- ROZLICZENIA
PIT/CIT/VAT

32-020 Wieliczka, ul. Limanowskiego 12/4

tel. +48 694 389 384

biuro@biurorachunkowe.cfk.pl

**EKOLOGICZNA PRALNIA • MAGIEL
WODNO - CHEMICZNA** od 1988 r.

tel. 12 650 19 00 kom. 501 442 772 www.seco.krakow.pl

PRANIE I CZYSZCZENIE

WSZELKIE DYWANY
GARDEROBA
POŚCIEL
SKÓRY • MERYNOSY
KOCE • KOŁDRY

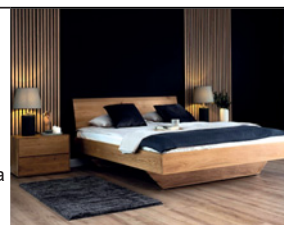
Nowosądecka 41A (za kościołem)
tel. 503 020 080
Młoty 16 tel. 503 43 03 47
Szczęśliwa 2A, tel. 530 812 886
Jerzmanowskiego 14, przy pl. handlow.
tel. 500 050 266

Przyjmujemy osoby do pracy w pralni, również z orzeczeniem lekarskim

**PRODUCENT
MEBLI**

Magnat

sklep@meblemagnat.pl
Skawina, ul. Krakowska 43a
tel. 532 458 576
www.meblemagnat.pl

E-DORĘCZENIA – MNIEJ PAPIERU, WIĘCEJ NOWOCZESNOŚCI

Od 1 stycznia 2025 r. nie będzie już obowiązku prowadzenia korespondencji urzędowej w formie papierowej. W życie wejdą przepisy pozwalające na wymianę pism drogą elektroniczną. Każdy ma prawo zdecydować, czy chce pozostać przy dotychczasowych zasadach, czy skorzystać z rozwiązań elektronicznych.

Chyba każdemu z nas zdarzyło się narzekać, że musiał iść na pocztę, by na podstawie otrzymanego awizo odebrać urzędową korespondencję lub nadać w placówce list polecony skierowany do jakiejś instytucji. Trzeba było poświęcić czas na dotarcie na pocztę, nierzadko spędzić kilka minut w kolejce i na dodatek wpasować się w godziny pracy placówki. Dzięki e-doręczeniom korespondencja z urzędami powinna być szybsza i mniej uciążliwa.

E-Doręczenia – o co chodzi?

e-Doręczenia to elektroniczny odpowiednik listu poleconego za potwierdzeniem odbioru. Dzięki tej usłudze urzędy i instytucje, obywatele i firmy mogą korzystać z wygodnych i bezpiecznych doręczeń elektronicznych. Są one równoważne prawnie tradycyjnej przesyłce poleconej za potwierdzeniem odbioru.

Usługa będzie wprowadzana według harmonogramu określonego w przepisach wykonawczych do ustawy z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych. Od 1 stycznia 2025 r. aktywną skrzynkę do e-doręczeń będą musiały posiadać m.in. organy administracji rządowej, jednostki samorządu terytorialnego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Narodowy Fundusz Zdrowia, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, czy uczelnie publiczne. Wymóg obejmie też osoby wykonujące zawody zaufania publicznego – adwokatów, radców prawnych, doradców podatkowych, notariuszy i rzeczników patentowych, a także podmioty niepubliczne rejestrujące się w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) lub Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEiDG).

Tych, którzy są już wpisani do wspomnianych dwóch baz danych obowiązek obejmie później – od 1 kwietnia 2025 r. (podmioty zarejestrowane w KRS przed 1 stycznia 2025 r.) lub od 1 października 2026 r. (podmioty zarejestrowane w CEiDG do 31 grudnia 2024 r.). Dokonywanie zmian we wpisie do CEiDG po 30 czerwca 2025 r. będzie oznaczało automatycznie konieczność podania adresu do e-doręczeń.

Od 1 października 2029 r. skrzynkę do e-doręczeń będą też musiały posiadać sądy i trybunały, prokuratura, organy ścigania, Służba Więzienna, a także komornicy.

Zasady prowadzenia korespondencji

e-Doręczenia mogą być wykorzystywane w każdym procesie administracyjnym, sądowym i cywilnym, ponieważ są usługą zaufania – tożsamość nadawcy i odbiorcy jest sprawdzana, nikt nie może przejąć ich adresów ani podszyć się pod nich, nie ma możliwości zmiany treści korespondencji. Ponadto zaufany dostawca usługi umożliwia pobranie dowodu wysłania i doręczenia korespondencji.

Z usługi e-Doręczeń może skorzystać każdy, kto posiada profil zaufany lub dowód osobisty z warstwą elektroniczną (e-dowód).

W celu uzyskania adresu do e-Doręczeń nie trzeba instalować żadnych dodatkowych programów

W każdej chwili można zrezygnować z tej formy otrzymywania korespondencji, składając w skrzynce do e-Doręczeń wniosek o wykreślenie adresu do e-Doręczeń z bazy.

Jak wysłać/odebrać e-korespondencję?

Prowadzenie korespondencji elektronicznej będzie możliwe na kilka sposobów. Przeciętny obywatel skorzysta ze skrzynki e-Doręczeń na mObywatel.pl i edoroczenia.gov.pl, a przedsiębiorcy ze skrzynki na Koncie Przedsiębiorcy na portalu biznes.gov.pl; ewentualnie z aplikacji firm dostarczających usługę e-Doręczeń.

Pierwszy krok to **uzyskanie adresu do e-Doręczeń** (korespondencja nie będzie kierowana na adres e-mail), który można otrzymać po wejściu na specjalną stronę urzędową (<https://www.gov.pl/web/gov/uzyskaj-adres-do-e-doreczen-u-publicznego-dostawcy-uslugi-e-doreczen>) i określeniu, kto będzie nadawcą.

Będąc osobą fizyczną należy przejść do złożenia wniosku, logując się do e-usługi (z wykorzystaniem jednego z dostępnych sposobów identyfikacji: profilu zaufanego, bankowości elektronicznej, e-dowodu, aplikacji mobilnej mObywatel czy eID) i wpisując w formularz wymagane dane. Część z nich będzie automatycznie ściągnięta z urzędowych baz danych, więc trzeba zweryfikować ich poprawność i w razie stwierdzenia niezgodności zgłosić ten fakt za pośrednictwem ePUAP lub skontaktować się ze swoim urzędem gminy.

Choć usługa e-Doręczeń będzie dostępna od 1 stycznia 2025 r., to wniosek o założenie adresu w jej ramach można złożyć wcześniej. Jeśli ktoś jest osobą prywatną, posiada własną firmę i na dodatek wykonuje zawód zaufania publicznego, to dla każdej z tych ról powinien założyć osobny adres do e-Doręczeń.

Wpis adresu do doręczeń elektronicznych do Bazy Adresów Elektronicznych (BAE) skutkuje automatycznym zawarciem umowy z Poczta Polska na świadczenie publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego (PURDE) i publicznej usługi hybrydowej (PUH). W ramach tej drugiej korespondencja jest przekazywana z urzędu do poczty elektronicznie, tam zostanie wydrukowana i dostarczona do adresata, który nie posiada adresu do e-Doręczeń w formie papierowej.

Adres do e-Doręczeń składa się z ciągu znaków (liter i cyfr) w następującym układzie:

AE:PL-XXXXX-XXXXX-YYYYY-ZZ
gdzie:

AE – skrót od adres elektroniczny
PL – kod kraju
X – cyfry
Y – litery
Z – cyfry sumy kontrolnej.

Przykładowy adres:

AE:PL-12345-67890-ABCDE-12

Jeżeli wniosek o utworzenie adresu do e-Doręczeń zostanie zaakceptowany, na adres e-mail podany we wniosku przyjdzie informacja o jego założeniu i konieczności **aktywacji skrzynki do e-Doręczeń**. Niezbędne działania są skomplikowane. Należy wejść na swoje konto mObywatel, w menu bocznym wybrać zakładkę *Twoje skrzynki* i kliknąć *Aktywuj skrzynkę*, po czym podać adres e-mail, na który mają być wysyłane powiadomienia i nacisnąć *Aktywuj*. Po otrzymaniu na podany wcześniej adres e-mail informacji, że skrzynka jest już aktywna, można zacząć korzystać z usługi.

3 lata korzystania

Osobista skrzynka do e-Doręczeń dla obywatela jest ważna przez 3 lata. Na 30 dni przed terminem jej wygaśnięcia pojawi się powiadomienie w panelu skrzynki osobistej na edoroczenia.gov.pl lub na mObywatel.gov.pl (w zakładce *Twoje skrzynki*). Na 14 dni przed wygaśnięciem skrzynki zostanie przesłana na adres e-mail podany podczas jej aktywacji informacja o konieczności przedłużenia jej ważności.

Korzystając z usługi publicznej, trzeba będzie zalogować się na jedną z wymienionych wyżej stron i po wejściu do skrzynki do e-Doręczeń przeczytać oświadczenie, po czym przedłużyć jej ważność.

W przypadku korzystania z usług kwalifikowanego dostawcy, konieczny będzie kontakt z nim i uzyskanie informacji o niezbędnych krokach.

Nie przedłużenie ważności skrzynki sprawi, że zostanie ona zamknięta; możliwe będzie tylko odczytywanie otrzymanych wcześniej wiadomości.

Kilka kwestii praktycznych

Bez względu na stan zapełnienia skrzynki odbiorcy otrzyma on powiadomienie o nadejściu wiadomości od podmiotów publicznych; natomiast sama wiadomość pojawi się w skrzynce odbiorczej dopiero po zwolnieniu w niej miejsca.

Prywatne adresy do e-Doręczeń w BAE są dostępne tylko dla podmiotów publicznych, natomiast te dotyczące firm są widoczne dla wszystkich użytkowników e-Doręczeń.

Wiadomość, wraz z załącznikami i potwierdzeniem jej wysłania i odebrania, można będzie pobrać w skompresowanym pliku ZIP. Po jego rozpakowaniu w folderze zobaczymy wszystkie pliki dotyczące przesyłki (w formatach PDF i XML) oraz załączniki (w formacie, w jakim dodał je nadawca).

Chcąc nadać korespondencję do jakiegoś podmiotu należy odszukać jego adres do e-Doręczeń w wyszukiwarce dostępnej w swojej skrzynce do e-Doręczeń.

Warto wiedzieć, że korzystać z e-Doręczeń u publicznego dostawcy **wysyłanie korespondencji elektronicznej przez obywatela lub firmę do podmiotów publicznych będzie bezpłatne**, podobnie wymiana informacji między nimi. Opłaty będą pobierane od podmiotów publicznych kierujących pisma do obywateli, firm i instytucji publicznych oraz w sytuacjach, gdy jedną ze stron korespondencji nie będzie podmiot publicznych (np. firma napisze do innej lub do osoby prywatnej).

W podmiotach komercyjnych oferujących tę usługę może być ona płatna.

Jak złożyć reklamację?

Reklamację dotyczącą przesyłki w PURDE i PUH można będzie złożyć u operatora wyznaczonego jako dostawca e-Doręczeń, którym jest Poczta Polska. Potrzebne do tego będzie posiadanie numeru i dowodu nadania przesyłki, numeru umowy, danych nadawcy i adresata oraz wskazanie adresu e-mail, na który ma zostać przekazana odpowiedź na reklamację a także numeru konta bankowego do wypłaty ewentualnego odszkodowania.

Na pierwszy rzut oka brzmi to dość skomplikowanie, ale w rzeczywistości nie powinno być problemu ze złożeniem reklamacji, jeśli skorzysta się ze skrzynki e-Doręczeń. Po zalogowaniu się do niej, trzeba będzie wskazać przesyłkę, której dotyczy reklamacja, kliknąć *Usługi dodatkowe*, a następnie *Złóż reklamację*, po czym *Złóż wniosek* i dalej postępować zgodnie z podpowiedziami generowanymi przez system.

Dopuszczalne też będzie zgłoszenie reklamacji na stronie Poczty Polskiej lub w tradycyjnej formie papierowej w dowolnej placówce pocztowej.

Zgłoszenie powinno zostać rozpatrzone w ciągu 30 dni.

Korzyści z e-doręczeń

Można się zastanawiać, czy wprowadzenie opisywanej usługi będzie ostatecznym gwoździem do trumny Poczty Polskiej. Raczej nie, gdyż – jak wspomnieliśmy – jest ona wyznaczona do pełnienia roli dostawcy e-Doręczeń, za co będzie otrzymywała wynagrodzenie.

e-Doręczenia pozwolą na odciążenie listonoszy, dotarcie przez nich z innymi przesyłkami do większej liczby adresatów. Z kolei każdy z nas będzie mógł odczytać korespondencję urzędową w dogodnym dla siebie miejscu i czasie, potwierdzając ten fakt na komputerze, co z kolei usprawni procedury administracyjne.

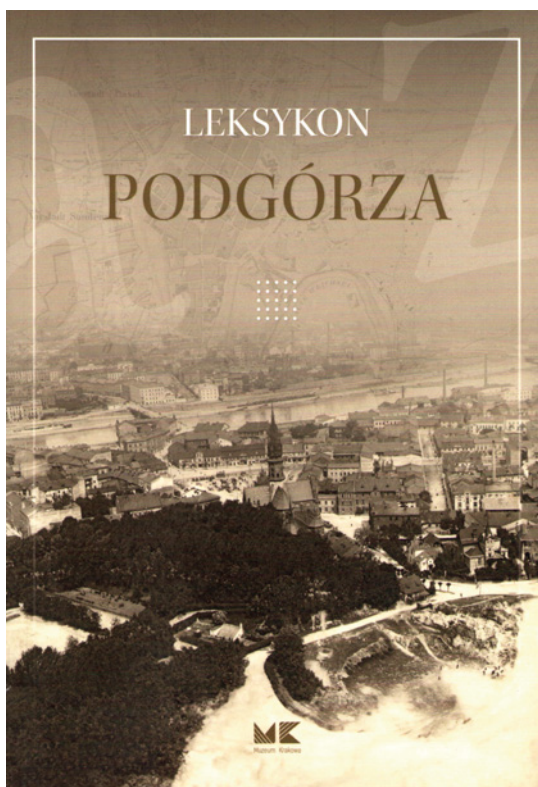
Usługa e-Doręczeń pozwoli na odciążenie listonoszy, dotarcie przez nich z innymi przesyłkami do większej liczby adresatów. Z kolei każdy z nas będzie mógł odczytać korespondencję urzędową w dogodnym dla siebie miejscu i czasie, potwierdzając ten fakt na komputerze, co z kolei usprawni procedury administracyjne.

Usługa e-Doręczeń to bezpieczeństwo, komfort, oszczędność czasu (dzięki wyszukiwarce szybko można znaleźć i potwierdzić adres do e-Doręczeń odbiorcy), a także wysoka skuteczność i szybkość komunikacji z podmiotami publicznymi.

KRZYSZTOF DULIŃSKI

TEMAT JEST OTWARTY

- Jeżeli chcemy zaistnieć w kolejnych tomach, to trzeba po sobie ślad w papierze zostawić - powiedziała dr Kamila Follprecht podczas premiery „Leksykonu Podgórze”.

To publikacja, o której zrobiło się głośno pod koniec roku zwłaszcza wśród miłośników Podgórze.

Geneza

We „Wstępie” do „Leksykonu Podgórze” Jacek Salwiński – zastępca dyrektora Muzeum Krakowa informuje: „Inicjatywa przygotowania i opublikowania encyklopedycznego kompendium Podgórze zrodziła się w 2022 roku podczas rozmów przedstawicieli samorządu dzielnicowego, a podjęta została z wielkim entuzjazmem przez zespół pracowników Muzeum Podgórze, oddziału Muzeum Krakowa (...).” Autor mocno podkreśla, że jest to wydawnictwo zainicjowane przez radnych Dzielnicy XIII Krakowa.

Z kolei przewodniczący Rady i Zarządu Dz. XIII Podgórze Szymon Toboła we „Wprowadzeniu” wyjaśnia cel powstania publikacji: „...chcieliśmy w formie encyklopedycznej dać czytelnikom możliwość wzbogacenia wiedzy, a wielu nowym mieszkańcom sposobność poznania bogatej historii w tej części Krakowa, która była niegdyś odrębnym miastem...”.

Inicjatywa wydania leksykonu wiąże się z 240. rocznicą otrzymania przez Podgórze praw miejskich, na mocy uniwersału wydanego w Wiedniu 26 lutego 1784 r. przez cesarza Józefa II Habsburga. Stąd pomysł kustosz Muzeum Podgórze Melanii Tutak, aby leksykon zawierał 240 haseł. Odnosząc się do tego objętościowego założenia publikacji, dyrektor Salwiński napisał: „Ten niezwykle prosty pomysł nie miał być swoistą intelektualną igraszką, lecz przede wszystkim zobowiązaniem wydawcy do przygotowania wydawnictwa nie tyle monograficznego i monumentalnego, lecz raczej publikacji popularnej, adresowanej do szerokiego grona odbiorców (...).”

Tematy i autorzy

Istotnie, znajdujący się na str. 11 spis haseł ma dokładnie 240 pozycji, począwszy od Aleksandrowicza Juliana po Żydów Podgórszych. Chociaż tak naprawdę haseł jest zdecydowanie więcej. Wystarczy odszukać np. hasło „Znani związani z Podgórzem” - nazwiska, imiona i krótsze bądź dłuższe informacje na temat poszczególnych osób tu wymienionych to kilkanaście stron. Ale trzeba przyznać, że wprowadzenie „podhaseł” pomogło zrealizować publikację zgodnie z założeniem.

Już lektura tych haseł pozwala zorientować się w zakresie podejmowanych tematów, to m.in. przypomnienie osób, rodów związanych z Podgórzem, ale też historycznych miejsc, szczególnych wydarzeń mających wpływ na historię Podgórze. To przeszłość i teraźniejszość Podgórze. To także próba przybliżenia należących do Dzielnicy XIII dawnych wsi; Zabłocie, Płaszów, Rybitwy, Przewóz.

Hasła do leksykonu napisało czterdzieści czworo autorów. Jacek Salwiński informuje, że wśród nich są pracownicy Muzeum Krakowa, podkreśla obecność m.in. Melanii Tutak i dr. Roberta Gawła z Muzeum Podgórze. Z uznaniem pisze o wkładzie pracy dr Kamili Follprecht, zastępcy dyr. Archiwum Narodowego w Krakowie. Znaczą także aktywność członków Stowarzyszenia PODGÓRZE.PL z jego prezesem Pawłem Kubisztalem. I stwierdza: „... zespół autorski stworzyli zarówno profesjonalści zawodowo zajmujący się badaniem Krakowa, jak, w dobrym tego słowa znaczeniu, pasjonaci z zaangażowaniem włączający się do opracowania podgórskiego „kompendium”.” I jak podkreślano podczas uroczystej premiery „Leksykonu Podgórze” (w sali im. F. Maryewskiego w czwartek 28 listopada br.), jest to najpełniejsze kompendium wiedzy na temat obecnej Dzielnicy XIII.

Czytanie

I jako wieloletnia nauczycielka, i jako dziennikarka bardzo sobie cenię takie publikacje. Także sposób prezentowania kolejnych tematów zasługuje na uwagę - jak to zostało zaznaczone, obok informacji o charakterze encyklopedycznym są także teksty nazywane krótkimi esejami. Toteż po otrzymaniu książki z zainteresowaniem przekartkowałam licząc 450 stron publikację. I stwierdziłam, że to pozycja, której nie czyta się od deski do deski. Raczej sięga się po nią, szukając informacji na interesujący temat.

Z zainteresowaniem pochyliłam się nad „Leksykonem Podgórze”. Prawdziwą część Krakowa odkryłam przed laty, gdy zamieszkałam na Kurdwanowie i jako polonistka pracowałam najpierw w szkole na Przewozie, a następnie w Gimnazjum nr 35 (wcześniejsza SP nr 28, a dzisiaj 43 LO). W tym też czasie nawiązałam współpracę z lokalnym miesięcznikiem „Wiadomości”. Gdy bliżej poznałam przeszłość Podgórze, ale też otaczającą mnie podgórski świat, doceniłam i polubiłam te miejsca. Toteż poznając publikację, konfrontowałam zawarte w niej informacje z tym, co na dany temat wiem.

Czytanie leksykonu zaczęłam od wyszukiwania informacji na znane mi tematy. Ponieważ mocno został podkreślony fakt, że zakres tematyczny obejmuje teren Dzielnicy XIII, co uważam za słuszne, więc odszukałam hasło Przewóz i z uwagą przeczytałam informacje (35 wersów) na temat osiedla. Nigdy nie zapomnę, jak pierwszy raz tam zjechałam 1 września 1995 r. i zobaczyłam... krowy

przechodzące główną ulicą wiodącą do szkoły. I ówczesny jej budynek - mały, ciasny, bez sali gimnastycznej. Później szkoła została rozbudowana. Sam kard. Franciszek Macharski ją poświęcił... Na temat tej placówki, której historia rozpoczyna się połowie XIX w., a miasto Kraków zadbało o lepsze warunki do nauki za czasów, gdy Przewóz był już częścią Dzielnicy XIII, w leksykonie są ... 3 wersy. A szkoda, bo historia tego ważnego miejsca na Przewozie pokazuje zmiany, które tam zaszły. Aż trudno uwierzyć, że Rada Dzielnicy XIII Podgórze nie zechciała tego faktu podkreślić...

Byłam też bardzo ciekawa informacji o podgórskiej prasie. I tu czekało mnie zaskoczenie. W hasle pominięto fakt istnienia lokalnego miesięcznika „Wiadomości”, które nieprzerwanie ukazują się od 1995 roku i od lat łączą stare Podgórze z tym nowym, z osiedlami Dzielnicy XI i XII. Trudno mi zrozumieć to przeoczenie czy świadome wykluczenie. W bibliografii znalazłam pozycję, z której wynika, iż jeden z autorów leksykonu korzystał z tekstu Jarosława Kajdańskiego - twórcy i właściciela gazety. Ale jak widać, konsekwentnie pokazywanie historii i współczesności Podgórze to za mało, aby zasłużyć choćby na jedno zdanie w hasle o podgórskiej prasie.

Oczywiście, twórcy leksykonu mogą stwierdzić, że nie mieli więcej miejsca na pisanie o Przewozie, a co do „Wiadomości”, mogą wysunąć argument, że to periodyk wychodzący poza obszar Dzielnicy XIII. Jak jednak wytłumaczyć brak hasła Plac Niepodległości? W spisie haseł znalazłam „Plac Bohaterów Getta”, a także „Krzesła z Placu Bohaterów Getta”. Zastanawiam się, czy to świadome pominięcie, czy też przeoczenie ze strony tak za-

anego grona autorów. Bo jeśli było miejsce na opisanie placu Bohaterów Getta (35 wersów) i osobne hasło (41 wersów) związane z pomnikiem tam wyeksponowanym, to trudno mi to zrozumieć. Od razu muszę zaznaczyć, że jestem jak najbardziej za upamiętnieniem holokaustu w Podgórzu, za mówieniem i pisanem o ofiarach Niemców z czasów II wojny światowej. Jednakże plac Niepodległości ma nam przypominać o ważnym w dziejach Polski, w tym samego Podgórze, wydarzeniu. Czy historia, w ten plac wpisana, nie zasługiwała na osobne hasło?

Nadzieja

Dlaczego o tym piszę? Bo uważam, że należy zwrócić redaktorom publikacji uwagę na pewne braki. Myślę, że łyżka dziegciu przy tylu pozytywnych opiniach nikomu nie zaszkodzi. Gdy brałam do ręki „Leksykon Podgórze”, byłam pewna, że napiszę recenzję, w której przybliżę publikację i zachęcę do zapoznania się z treścią i zakupu. I mimo zastrzeżeń, nadal uważam, że książkę warto mieć na półce - można ją kupić w Sklepie Muzeum Krakowa (cena 120 zł). Ale czytając leksykon, trzeba pamiętać, że są podgórskie wątki, które czekają na przedstawienie w kolejnych, zapowiadanych tomach.

Podczas wspomnianej promocji na pytanie redaktora prowadzącego spotkanie, co trzeba zrobić, aby się znaleźć w kolejnym wydaniu leksykonu, przewodniczący Dz. XIII Szymon Toboła stwierdził: - Myślę, że temat jest otwarty, niczym nie trzeba sobie zasługiwać... I to mnie trochę zaniepokoiło. Na szczęście dr Kamila Follprecht postawiła warunek: - Jeżeli chcemy zaistnieć w kolejnych tomach, to trzeba po sobie ślad w papierze zostawić, żeby historycy mieli na podstawie czego napisać wiarygodne dane.

Pozostaje więc czekać na kolejne tomy i wierzyć, że tak się stanie.

tekst: MARIA FORTUNA-SUDOR
zdjęcia: Karol Sudor

CITO TEST

Pracownia Analiz Lekarskich
os. Piaski Nowe, ul. Łużycka 55

(pawilon usługowo-handlowy, I p.)

przyjmowanie materiału do badań pn. – czw. 8.00 – 12.00
tel. 12 657 54 40 tel. 606 957 723

- Bezbolesne i bezstresowe pobieranie krwi z palca
- Pełny zakres badań krwi, moczu i kału

CENTRUM REHABILITACJI

ul. Wielicka 76, tel. 12 265 70 68

REHABILITACJA DOROŚLI I DZIECI
PSYCHOLOG DZIECIĘCY, PSYCHIATRA DZIECIĘCY
LOGOPEDA

„SPÓŁKA LEKARSKA NA KOZŁÓWCE”

ul. Na Kozłowie 29, tel. 12 658 16 11, 12 658 89 01

KARDIOLOG, OKULISTA

USG: jama brzuszna, tarczycy, piersi

www.przychodnia-zdrowia.pl

tel. 12 658 16 11, 12 658 89 01

ANGIO-OCT

najwyższej klasy aparat

- analiza siatkówki
- ocena przedniego odc. oka
- fotografia dna oka

YAG LASER

- zaćma wtórna
- jaskra

ECHO SERCA

HOLTER EKG i CIŚNIENIOWY

świat roślin
kreatywność ogrodowa

ul. Wielicka 115
Kraków

Sadzonki drzew i krzewów ozdobnych i owocowych.

Choinki.

Usługi ogrodnicze: przycinanie drzew, krzewów,
żywoplotów, nasadzenia, zakładanie trawników.

sklep: 12 655 44 55 • usługi: 692 727 168
www.swiatroslin.krakow.pl swiatroslin115@wp.pl

AGAWA
BAZELA

ul. Kazimierza Wielkiego 2
32-050 Skawina

Administrator cmentarzy
Parafialnych i Komunalnych

- Własna chłodnia w Skawinie
- Transport krajowy i zagraniczny
- Kremacja zwłok
- Nekrologi - Kwiaty

Kompleksowe
bezgotówkowe usługi pogrzebowe

telefony całonocowe:
12 276 50 80
602 834 154

LOMBARD X
Z PEWNOŚCIĄ DOBRY WYBÓR!

OGRANICZAMY FORMALNOŚCI DO MINIMUM!
DBAMY O TWOJĄ WYGODĘ I CZAS!

PRZYJMujemy:

BIŻUTERIĘ
SPRZĘT RTV I AGD
SAMOCHODY
NIERUCHOMOŚCI

SKUPujemy
ZŁOTO I SREBRO
W KAŻDEJ
POSTACI

ul. Walerego Sławka 41, Kraków 660 19 19 29

CHCESZ SPRZEDAĆ NIERUCHOMOŚĆ
W KRAKOWIE LUB OKOLICACH?

ZRÓB TO KORZYSTNIE I BEZ STRESU
Z MOJĄ POMOCĄ!

PATRYCJA WAWRZYNIAK-CZOCZ
DORADCA DS. NIERUCHOMOŚCI
INŻ. BUDOWNICTWA

+48 517 685 995

BEZPŁATNA KONSULTACJA

OCAL SWOJE WSPOMNIENIA

Przegrywanie wszystkich typów kaset video na DVD,
pendrive lub dysk zewnętrzny w jakości SD, HD i full HD

Przegrywanie kaset magnetofonowych, taśm szpulowych
na CD, MP3 i WAV. Skanowanie slajdów i negatywów.

Przegrywanie starych filmów 8 mm i super 8 mm metodą
skanowania poklatkowego do plików video w jakości HD i full HD
oraz inne usługi

tel. 606 502 502 www.nagrywanie.net.pl

możliwy bezpłatny odbiór od Klienta

PRALNIA DYWANÓW

“PERS” 20 LAT

ZADZWOŃ

691 016 606

PRZYJEDZIEMY PO TWÓJ DYWAN

WYPIERZEMY I ODWIEZIEMY
CZYSTY, SUCHY I PACHNĄCY

- OBSZYWANIE
- OZONOWANIE
- USUWANIE ZAPACHÓW
- PRANIE TAPICERKI
MEBLOWEJ I WYKŁADZIN

32-020 WIELICZKA TRĄBKI 366A
www.czyszczeniekrakow.pl
info@czyszczeniekrakow.pl

Udzielę korepetycji
z języka polskiego

na każdym etapie edukacji
od szkoły podstawowej
do średniej.

Z wykształcenia
jestem polonistką,
mam kilkunastoletnie do-
świadczenie w pracy
z dziećmi i młodzieżą.

Kontakt 500 839 547

Działasz lokalnie? reklamuj się lokalnie!

Biezańów, Biezańów Nowy, Kozłówek, Kurdwanów,
Łagiewniki, os. Cegielniana, Piaski Nowe,
Piaski Wielkie, Prokocim, Prokocim Nowy, Rząka,
Swoszowice, Wola Duchacka: Wschód i Zachód

e-mail: wiadomosci.krakow@wp.pl

PRODUCENT ROLET, ŻALUZJI I MARKIZ

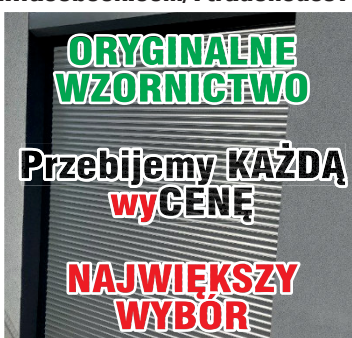
Profesjonalne doradztwo
Najwyższa jakość materiałów
Solidność wykonania • Serwis

tel. 509 451 389

www.7tradehouse.pl

www.facebook.com/7tradehouse7

Promocja zimowa: rabat 5% - 10% - 15%

609 124 222

KOLEJNE SUKCESY W SPEED-BALLU

To był dobry rok dla polskiego i krakowskiego speed-balla, a kolejny może być jeszcze lepszy! Polscy zawodnicy zostali wicemistrzami świata, natomiast drużyna z Krakowa klubowym mistrzem Polski. Pojawiła się też dodatkowa motywacja dla ósmoklasistów, aby zainteresować się tym sportem.

Speed-ball – co to za dyscyplina?

O tym, na czym polega speed-ball, pisaliśmy już we wcześniejszych numerach „Wiadomości”, jeśli ktoś jednak przeoczył tę informację, spieszymy z przypomnieniem.

Speed-ball powstał w latach siedemdziesiątych XX wieku w Egipcie, jako trening koordynacji i refleksu tenisistów. Szybko stał się odrębną dyscypliną, a jego popularność na całym świecie rośnie z roku na rok. Do Polski przywiózł ją w 2014 roku PRZEMYSŁAW WOŁAN – obecny prezes Federacji Speed-ball Polska.

Jest to sport z wykorzystaniem rakietek i piłeczki, od innych sportów z raketkami różniący się tym, że piłka znajduje się na uwięzi, czyli na statywie. Statyw ma wysokość 1,70 metra, a na jego szczycie, na półtorametrowej żyłce, przymocowana jest piłeczka wielkości tenisowej, z takiej samej gumy, która krąży wokół statywu. Wyróżniamy kilka konkurencji:

- **Super solo** – gra indywidualna na czas. Chodzi w niej o to, aby odbić piłkę jak najwięcej razy w ciągu 4 minut. Gra się najpierw przez minutę prawą ręką, potem kolejno lewą, dwoma forehandami i dwoma backhandami.

- **Solo-Relay** – sztafeta, w której cztery osoby (dwie kobiety i dwóch mężczyzn) grają po sobie, każda przez pół minuty.

- **Gra singlowa** – jeden na jednego. Zasada jest tutaj następująca: jeden zawodnik odbija piłeczkę tak, aby kręciła się wokół statywu, a przeciwnik, znajdujący się po drugiej stronie kortu, ma za zadanie odbić piłkę tak, aby zmienić kierunek jej obrotu wokół statywu. Punkt zdobywa się, kiedy piłeczka mija przeciwnika dwa razy i nie jest on w stanie jej odbić. Gra toczy się do dziesięciu punktów, do dwóch wygranych setów.

- **Gra deblowa** – zasady są takie same jak w singlu, z tym że gra się dwóch na dwóch. Jest to konkurencja

najbardziej widowiskowa, ponieważ wszystko dzieje się bardzo szybko, co robi ogromne wrażenie.

Speed-ball coraz częściej można zobaczyć na żywo, o czym w dalszej części artykułu, a także wchodząc na przykład na oficjalną stronę Federacji Speed-ball Polska (<https://speed-ball.pl/>) lub na profil Speed-Ball Polska w mediach społecznościowych.

Polacy wicemistrzami świata

Przejdźmy teraz do wspomnianych sukcesów. Dzięki swojej ogromnej pasji i poświęceniu nasza reprezentacja seniorów i juniorów po raz kolejny zdobyła srebro na Mistrzostwach Świata w Speed-Ballu, które w tym roku, od 31 października do 1 listopada, rozgrywane były w Kairze. Jest to powtórka sukcesu z ubiegłego roku, a lepsi okazali się tylko gospodarze – Egipcjanie. Przypomnijmy, że w 2022 roku Polacy wywalczyli historyczne mistrzostwo świata i chociaż niektórzy liczyli zapewne na powtórzenie tego wyniku, wicemistrzostwo zdecydowanie jest powodem do radości. Nasza redakcja również składa w tym miejscu nieco spóźnione, ale szczerze gratulacje!

Speed-ball KRK najlepszym klubem w Polsce

Niedługo po mistrzostwach świata najlepsi polscy speed-baliści mieli szansę zmierzyć się i zaprezentować przed własną publicznością – w weekend 16-17 listopada w hali sportowej Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Aleksandry 17 w Krakowie odbyły się V Klubowe Mistrzostwa Polski w Speed-ballu. Tytuł wywalczyła w nich drużyna Speed-ball KRK z Krakowa, wyprzedzając Speed-

Ball Lublin oraz Speed-Ball Wiślica. Warto również wspomnieć o zdobywcach 4. miejsca, którymi zostali przedstawiciele Klubu Sportowego Seniora ROYAL, udowadniając, że speed-ball to dyscyplina możliwa do trenowania w każdym wieku.

Dodatkowe punkty dla ósmoklasistów

W tym roku szkolnym szczególnie zainteresowanie speed-balem może pojawić się wśród ósmoklasistów. Dlaczego? Otóż dyscyplina ta została wpisana na kuratorską listę, pozwalającą zdobywać dodatkowe punkty w rekrutacji do szkół średnich. W związku z tym 22 listopada, również w hali sportowej przy ul. Aleksandry 17, została zorganizowana konferencja szkoleniowa dla nauczycieli wychowania fizycznego, dyrektorów i uczniów klas 6-8 szkół podstawowych, podczas której mogli oni dowiedzieć się więcej na temat speed-balla oraz wziąć udział w praktycznych warsztatach, prowadzonych przez członków kadry wicemistrzów świata.

Osoby, które nie miały okazji uczestniczyć w konferencji, a chciałyby poznać szczegóły podczas niej przedstawione, mogą skontaktować się bezpośrednio z federacją – dane znajdują się na stronie internetowej. My zapytaliśmy natomiast, jakie predyspozycje są potrzebne, aby trenować speed-ball bardziej profesjonalnie. – *Na pewno koordynacja i refleks. Przydaje się też siła fizyczna, szybkość oraz umiejętność sprawnego podejmowania decyzji, ponieważ każdą piłkę można odebrać na różne sposoby, w zależności od tego, co robi przeciwnik, i zawodnik musi potrafić błyskawicznie podejmować dobre decyzje* – wyjaśnił Przemysław Wołan.

Klubowe mistrzostwa świata w Krakowie

Na koniec ważna informacja dla kibiców i miłośników speed-balla w naszym mieście. W dniach 31 stycznia – 1 lutego 2025 roku to właśnie w Krakowie odbędą się 14. Klubowe Mistrzostwa Świata w Speed-Ballu. Już teraz zapraszamy na tę imprezę i obiecujemy, że będziemy mocno trzymać kciuki za naszych zawodników.

Tekst: BARBARA BĄCZEK

REKLAMA

**ZAKŁAD
MECHANIKI
POJAZDOWEJ
I DIAGNOSTYKI**

*tradycja, doświadczenie,
dobra jakość!*

**Marek i Dawid
Chlipała**

**Piaski Wielkie
ul. Kijanki 12 b**

dojazd od ul. Gwarnej lub Cechowej

**12 654 25 35
501 702 688**

*Z okazji świąt Bożego Narodzenia
życzymy*

*Mieszkańcom Nowego Prokocimia
zdrowia, dostatku i radości
przy wigilijnych stołach
ciepłych i serdecznych chwil
w gronie rodziny i przyjaciół
oraz szampańskiego sylwestra
i wszelkiej pomyślności
w Nowym 2025 Roku!*

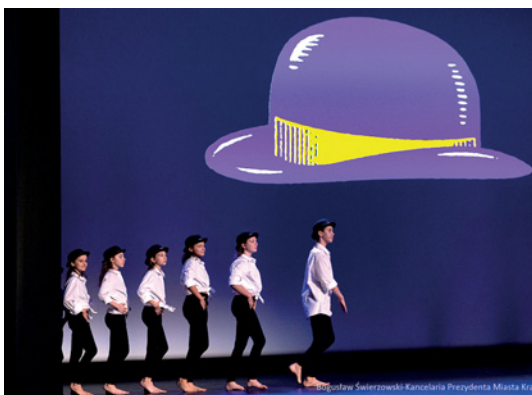
*Rada Nadzorcza, Zarząd
oraz Pracownicy
Spółdzielni Mieszkaniowej
„Nowy Prokocim”*

*Zdrowych i spokojnych
świąt Bożego Narodzenia
oraz pomyślności
w nadchodzącym
2025 roku!
dla Mieszkańców
SM „Kurdwanów Nowy”
w Krakowie*

*życzą
Rada Nadzorcza, Zarząd
oraz Pracownicy Spółdzielni*

JUBILEUSZ 70-LECIA MŁODZIEŻOWEGO DOMU KULTURY IM. K. I. GAŁCZYŃSKIEGO

27 listopada 2024 r. był dniem pełnym emocji i wzruszeń! W Centrum Kongresowym ICE Kraków świętowaliśmy wyjątkowy jubileusz 70-lecia naszego Młodzieżowego Domu Kultury. Wspólnym śpiewem, tańcem i muzyką podczas koncertu pt. „To jest ten czas, to jest ten dzień” uczciliśmy lata pasji, talentów i pracy, które tworzą historię MDK. Dziękujemy wszystkim, którzy byli z nami tego wieczoru i przez wszystkie te lata wspierali naszą młodzieżową wspólnotę artystyczną.

HISTORIA MDK

Na mapie kulturalnej Krakowa jesteśmy obecni już prawie 70 lat. Korzenie naszej placówki sięgają roku 1954, kiedy to 1 września powstał Międzyszkolny Ośrodek Prac Pozalekcyjnych przy Alei Mickiewicza 5. 1 stycznia 1969 roku placówka została przekształcona w Dom Kultury Dzieci i Młodzieży, a jej siedziba została przeniesiona na ul. Przy Moście. Od tego czasu związani jesteśmy nierozłącznie z Podgórzem.

Od 1 kwietnia 1971 roku (nie miało to nic wspólnego z prima aprilisem) Dom Kultury został przekształcony w Młodzieżowy Dom Kultury, a jego dyrektorem został pan Marian Korzonek, wcześniej pełniący funkcję kierownika Domu Kultury Dzieci i Młodzieży. 5 czerwca 1979 roku decyzją Kuratora Oświaty i Wychowania pana Jana Nowaka MDK otrzymał imię Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego. Działalność prowadzona była w budynku przy ul. Czackiego 11. Od momentu nadania imienia w naszych programach poświęcamy wiele miejsca naszemu Patronowi. Jesteśmy organizatorami ogólnopolskich imprez

związanych z postacią Gałczyńskiego, takich jak: Ogólnopolskie Spotkania Placówek noszących imię Gałczyńskiego pt. „Ildefonsjada”. „Ogólnopolska Wędrująca Wystawa Ilustracji do wierszy Gałczyńskiego pt. „Ulicami ze ścian na ścianę”, Korowód „Zielonej Gęsi” i inne. Bardzo pomagała nam w organizacji różnych projektów córka Poety pani Kira Gałczyńska.

1 października 1973 roku dyrektorem MDK została pani Helena Ciepły, która funkcję tę pełniła do 30 września 1995 roku. W tym czasie działalność placówki została przeniesiona do małego budynku przy ul. Górników 3 (1 września 1989 roku), a potem – 1 września 1991 roku głównym miejscem działalności stał się budynek przy ul. Beskidzkiej 30 na Woli Duchackiej – Zachód. I tu do dziś mamy naszą główną siedzibę. Od 3 grudnia 2001 roku (czyżby prezent na Mikołaja?) dostaliśmy drugi budynek z pięknym ogrodem przy ul. Na Wrzosach 57.

Obecnie dyrektorem MDK jest pani Teresa Grzybowska, która swą funkcję pełni od 1 lutego 1996 roku.

W roku 2024 będziemy obchodzić 70-lecie działalności edukacyjno-kulturalnej.

GRATULACJE

Młodzieżowy Dom Kultury im. K.I.Gałczyńskiego to placówka wyjątkowa. Kształci, bawi i integruje kolejne pokolenia. Wielką w tym zasługą Pani Dyrektora Teresy Grzybowskiej i całego zespołu, który tworzy twórczą rodzinę.

Redakcja „Wiadomości” zawdzięcza zorganizowanie wielu wystaw fotografii, a także naszych spotkań jubileuszowych.

Życząc dalszych jubileuszy i sukcesów!

Jarosław Kajdański

– redaktor i wydawca „Wiadomości”

82. KONKURS SZOPEK KRAKOWSKICH ORAZ WYSTAWA POKONKURSOWA

Fenomen szopki krakowskiej zrodził się w Krakowie, historycznej stolicy Polski. Taka forma szopki wykształciła się w XIX wieku. Rozpropagowana w XX wieku i do dziś kultywowana stała się wzorem dla współczesnych dzieł. Rozwój rzemiosła szopkarskiego miał podłoże ekonomiczne – murarze z krakowskich przedmieść w mroźnym okresie zimowym szukali dodatkowych możliwości zarobku.

Pierwszy konkurs na najpiękniejszą szopkę krakowską został zorganizowany 21 grudnia 1937 roku z inicjatywy dr. Jerzego Dobrzyckiego. Wybuch II wojny światowej przerwał organizację konkursów na 6 lat. Wznowiono je w 1945 roku, a od 1946 to Muzeum Historyczne Miasta Krakowa jest organizatorem konkursów szopek krakowskich. Odtąd na czele jury konkursowego stoi dyrektor Muzeum Krakowa.

Konkurs wzmacnia tradycję szopkarstwa krakowskiego, motywuje do rozwoju rzemiosła oraz do twórczej konkurencji. Dzięki niemu powstał nowy rodzaj szopki krakowskiej – szopki przygotowywane specjalnie na konkurs (z zachowaniem jej tradycyjnej formy). Odbyna się on w pierwszy czwartek grudnia, a twórcy szopek od rana przynoszą swoje dzieła na krakowski Rynek Główny

i ustawiają na stopniach pomnika Adama Mickiewicza. W tym dniu jury ocenia szopki, a nagrody rozdawane są w niedzielę po konkursie. Wtedy też zostaje otwarta wystawa pokonkursowa szopek krakowskich, którą można oglądać przez prawie trzy miesiące w Muzeum Krakowa w Pałacu Krzysztoforów. Każdego roku po zakończeniu wystawy Muzeum kupuje najpiękniejsze szopki, wzbogacając swoje zbiory. Są one potem prezentowane na wystawach w kraju i za granicą.

Podczas konkursu i na wystawie podziwiamy przede wszystkim szopki, nie zawsze doceniając ich twórców. A to właśnie im zawdzięczamy trwanie i rozwój tej wyjątkowej tradycji. Szopkarki i szopkarze nie tylko tworzą unikatowe dzieła, ale też uczą i zachęcają innych do budowania szopek, przyczyniając się do przekazywania i zachowania szopkarstwa krakowskiego. Szczególnie ważny jest rozwój szopkarskiego fachu w rodzinach, często przekazywany z pokolenia na pokolenie – tak powstają szopkarskie rody. Już w XIX wieku mamy wzmianki o takich rodzinach, np. o Ezenekierach i Owsieńskich na Krowodrzy czy o Malikach na Zwierzyńcu. Do dziś z tych czasów zachowała się wykonana przez Ezenekierów „szopka matka” (znajduje się w Muzeum Et-

nograficznym w Krakowie), ale to w rodzinie Malików szopki buduje już szóste pokolenie. Jest to chlubny wyjątek, ponieważ w wielu rodzinach tradycja kończy się na trzecim pokoleniu. Najdłużej trwające rody szopkarskie to: Dłużniewscy, Gillertowie, Głuchowie, Markowscy, Ożogowie, Paczyńscy-Czyżowie, a także bracia Freibergowie, bracia Madejowie, rodzeństwo Delkowskich-Koniecznych i Zarzyckich. W 2018 roku została do konkursu szopek wprowadzona nowa kategoria: szopki rodzinne. Dzięki temu wzmocniła się tradycja tworzenia szopek w kolejnych rodzinach, z których wyrastają młodzi szopkarze, którzy często budują też samodzielnie szopki. W kategorii szopek rodzinnych do tej pory startowali: Adamscy, Bednarzowie, Bindowie, Dumańscy, Gawarecka, Mystkowska i Kłás, Gruchaczowie, Jaskiernowie, Kaczyńscy, Kochanowie, Maciaszkowie, Marszałikowie, Paterowie, Pawulowie, Rudzińscy, Soleccy, Szwastowie, Wąsikowie. Jednym wystarcza zapalu na parę konkursów, a inni zostają na dłużej i rozwijają swoją pasję.

To właśnie dzięki szopkarzom – depozytariuszom tradycji szopkarstwa – przy wsparciu Muzeum Krakowa

Cd. na str. 7

82. KONKURS SZOPEK KRAKOWSKICH ORAZ WYSTAWA POKONKURSOWA

Cd. ze str. 6

szopkarstwo zostało wpisane w 2014 roku na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego, a w 2018 – jako pierwsze zjawisko z Polski – na Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości UNESCO.

Dlatego też na obecnej wystawie pokonkursowej szopek krakowskich to właśnie wizerunki szopkarzy wprowadzają nas do sal wystawowych, gdzie można oglądać dzieła wykonane przez wielu z tych twórców.

W tym roku 5 grudnia 2024 r. szopkarze przyniosą swoje prace na Rynek Główny i ustawią je na stopniach pomnika Adama Mickiewicza, gdzie można je będzie podziwiać od 10.00 do 12.00. Po hejnale krakowskim o godz. 12.00 wyruszy korowód szopek wokół Rynku prowadzony przez kapelę ludową z Bronowic, który prowadzi na scenę, gdzie szopki zostaną zaprezentowane. Następnie twórcy przyniosą swoje dzieła do Pałacu Krzysztofory, gdzie zostaną ocenione przez Jury, składające się m.in. z historyków, etnografów, historyków sztuki, architektów i plastyków.

Ogłoszenie laureatów konkursu nastąpi **8 grudnia 2024 roku o godzinie 14.00** w Sali Miedzianej Pałacu Krzysztofory.

Jak każda tradycja, szopki zostaną pokazane publiczności od **9 grudnia 2024 r. do 2 marca 2025 r.** na wystawie pokonkursowej w Pałacu Krzysztofory.

Konkurs Szopek Krakowskich oraz pokonkursowa wystawa uzyskały honorowy patronat Polskiego Komitetu do spraw UNESCO.

Wiatr Antoni:

Wielkie wydarzenie, a dla naszej rodziny historyczna tradycja szopkarska żyje nadal.

Dzisiaj 05.12.2024 r. Adaś 11 letni syn Tomka i wnuk brata Kazia, wziął udział w KONKURSIE SZOPEK KRAKOWSKICH na Rynku Głównym.

Kontynuuje tradycję rodzinną, swojego dziadka Kazimierza i prapradziadka Tomasza Wiatra, który pierwszą szopkę wykonał w wieku 13 lat w 1887 r.

Krzysztof Szatkowski/ Jaro Gawlik:

W domu kilka szopek krakowskich, szopkarka laureatka w końcu trafiła do liceum sztuk plastycznych, nie ona jedna. Nie powiem żebym cenil lub też nie cenil tych szopek, kosztowały dużo pracy, zarwanych nocy, wieczorów, koncentracji, wspólnych zabaw i pracy często takiej mniej udanej, bo brakło cierpliwości. Co roku sobie obiecuję, że za rok wezmę udział i muszę rodzinę, że szopka takim ratunkiem dla wiary, dla rodziny, bo jest u nas grą zespołową, że należałoby do szopki wrócić, żeby się nawrócić na to malutkie Dzieciątko i stojące figurki, na zwierzątka, aniołki, i ozdobne piętra budowli, na okna, nawrócić się na staniol, folię, na specjalny klej, kiedyś był z lokomotywką, a teraz magik, albo introligatorski, nawrócić się na wieże, chorągiewkę, zegar na wieży, i na smoka, nawrócić się na smoka grożącego Dzieciątku, jak to brzmi, ale trzeba powiedzieć to pora powrotu, także powrotu do kościoła z dalekich podróży, czyniąc szopkę, budując człowiek zbliża się do kościoła, i nie powiem że ten kościół się na niego zwali, gdy się przystępuje do szopki to się przystępuje do kościoła szopkarzy, i w nim człowiek opiekuje się Dzieciątkiem razem ze wszystkimi. No i są Trzej Królowie, tacy oni królowie jak ja szopkarz. Ale trzeba, z nimi się spotkasz, z ferajną, zostaniesz już, a rano pójdziecie razem na mszę, uczcić to co znaleźliście w porze jutrzni, pomiędzy folią a staniolem, znaleźliście siebie i swoją dobrą wolę. Jak w niebie, jest jak w niebie.

Zapraszamy na XVI Duchacki Konkurs Szopki Krakowskiej "Kraków Panu Bogu i światu" 15 grudnia - zbieranie szopek 13-14 grudnia w Klubie Wola Duchacka. Finał w podziemiach kościoła parafialnego oo. Zmartwychwstańców, ul. Szkolna 4.

Zaczęło się. Szopka rodzinna pań Zamulińskich zgłoszona do konkursu.

REKLAMA

Własny biznes z doświadczonym partnerem?

Znana marka i klienci od pierwszego dnia

Sprawdzona lokalizacja sklepu

MASZ TO JAK... W ŻABCE!

Od 25 lat na rynku

Otwórz swój sklep

tel. 571 603 520

Wesołych Świąt

ŻYCZY FIRMA

KARTONYKRAKOW.PL
PAKUJ SZYBKO WYSYŁAJ BEZPIECZNIE

- kartony do przeprowadzki
- e-commerce
- kilkadziesiąt rozmiarów dostępnych od ręki
- folia bąbelkowa
- folia stretch

Przejdź do naszej strony internetowej, aby zapoznać się z ofertą

t: 733-950-513
biuro@kartonykrakow.pl
ul. Nad Drwiną 10 / budynek 4, 30-741 Kraków

Od redaktora

Trzy grosze

W 3 ZDANIACH. Prowadziłem kiedyś warsztaty dziennikarskie, na których omawiałem zasady tego rzemiosła (tak rzemiosła). Oprócz etyki zawodu, dużo też było o kwestiach technicznych (dziennikarz i drukarz powinni być za pan brat, wtedy rezultat jest lepszy). W ramach ćwiczeń praktycznych była nauka zwięzłości i precyzji wypowiedzi. Z mojego doświadczenia dobrymi dziennikarzami byli absolwenci studiów technicznych, z racji wykształcenia szybciej pojmowali zasady i trzymali się reguł. Sam musiałem się tego nauczyć. Jednym z ćwiczeń było napisać informację, przedstawiając wydarzenie, zapowiedź, a także opis miejsca - w 3 zdaniach. Okazało się, że jest z tym problem, bo dotrzymywano objętości, ale brakowało konkretów.

POKOLENIE BEZDOTYKOWE. Dotyk to pierwszy i najważniejszy zmysł człowieka. Jest nim pierwszy dotyk matki, pierwsze słowo, pierwszy obraz. Ludzie pragną się dotykać, bo to jest przekaz uczuć i łącznik ze światem. To podstawowa więź międzyludzka. Proces jej eliminacji trwał od lat. Im bardziej nie możemy tego fizycznie odczuć, tym silniejszych wymagamy surogatów. A te nam podsuwają producenci coraz bardziej „realnych” gadżetów. W miejsce między człowiekiem a człowiekiem weszła technologia, konsumpcja i polityka. Pandemia to wszystko przyspieszyła, ukłóciła dotyk w imię walki o zdrowie i życie. Wprowadzono izolacje, kwarantanny i lockdowny. Posłużyły do tego manipulacje medialne i fala paniki („człowiek człowiekowi wirusem”), przez co świat stał się zwichrowany emocjonalnie. Przed pandemią były informacje o depopulacji, wysokich kosztach świadczeń społecznych, starzejących się, bezproduktywnych osobach starszych i chorych. Pandemia wyszła temu naprzeciw, a także przyspieszyła takie zjawiska jak smartfonoholizm i cyfryzacja, które w skali globalnej odsuwają człowieka od człowieka, skazując na bezdotykowość, w miejsce której wprowadza się, tu paradoks, procedury i urządzenia, które imitują kontakty, jak ekran komórki czy komputera. Wymagany walor to wmówiona nam wygoda, komfort higieny i bezpieczeństwa. Zamiast dotyku, mem, filmik albo selfie. Wszystko zdalnie. Uzależnienie od tego na skalę masową wskazują na to, że to jednak nie wystarcza, że jesteśmy anonimowi w wirtualnym tłumie, że to nie zastąpi prawdziwego dotyku. A może już tego nie potrzebujemy? Dokąd zmierzamy?

POMARAŃCZOWA ALTERNATYWA BIS. Może przydałaby nam się Pomarańczowa Alternatywa bis, która we Wrocławiu miała swoje narodziny w czasach stanu wojennego. To był antykomunistyczny ruch happeningowy, który miał rozbrajać zakute lby (m.in. słynne krasnoludki). Działali – rozbrajali na ścianach i na ulicach z polotem i zacięciem. A teraz? Po to, aby upuścić wściekłe gazy z Polaków, toczących samobójcze boje. A wpuścić kpinę z publicznej i ulicznej mowy nienawiści. Gdzie są artyści, którzy porwaliby się na takie akcje?

JAROSŁAW KAJDAŃSKI

REKLAMA

REKLAMA W WIADOMOŚCIACH

**Miejsce
na Twoją
reklamę
Zadzwoń!**

609 124 222

Mebloplast spółka cywilna

LUSTRA SZKŁO

PROFESJONALNA
OBRÓBKA

tel. 12 265 32 00
ul. Jastrzębia 7
Wola Duchacka

Mebloplast spółka cywilna

KUCHNIE SZAFY

NA ZAMÓWIENIE
PŁYTY
BLATY

OBRÓBKA CNC, Krzywoliniowa
OKLEINOWANIE PCV

tel. 12 265 32 00
ul. Jastrzębia 7
Wola Duchacka

ZATRUDNIMY ZBROJARZY I CIEŚLI

Budowa bloków i garaży podziemnych w Wieliczce

OFERUJEMY

- TRANSPORT DO MIEJSCA PRACY
- ATRAKCYJNE WARUNKI ZATRUDNIENIA
- DŁUGOTRWAŁĄ WSPÓŁPRACĘ

TM GRUPA
BUDOWLANA

512 045 711

biuro@tmgb.pl

WIADOMOŚCI: tel. kom. 504 853 960, e-mail: wiadomosci.krakow@wp.pl, www.wiadomoscipodgorze.pl

Redaktor naczelny: Jarosław Kajdański. Stali współpracownicy: Barbara Bączek, Krzysztof Duliński, Maria Fortuna-Sudor, Paulina Polak.

Redaktor techniczny: Jarosław Jagła, Wojciech Jelonek. Reklama: Maria Miśkiewicz tel. 609 124 222. Dystrybucja: Bogusław Frączek.

Wydawca: „ARGO”. Druk: LEYKO, Kraków, ul. Romanowicza 11, tel. 12 656 44 87. Nakład: 6 000 egz. bezpłatnych.

Redakcja zastrzega sobie wszystkie przysługujące jej prawa, w tym do skracania tekstów i zmiany ich tytułów oraz nieponoszenia odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń. PL ISSN 1507-6105